

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Furtună în dietă.

Sibiu, 19 Februarie n.

La finea ședinței de Marți s'a născut un scandal disgustător în dieta ungară, în urma vorbirii rostită din partea deputatului naționalist român Dr. *Iuliu Maniu*, în chestia votării contingentului de recruți pe anul curent. Nu le-a plăcut domnilor din majoritatea parlamentară aceea ce le-a spus deputatul *Maniu*, și de aceea l-au insultat în modul cel mai trivial, și era să facă cu el aceea ce au făcut la timpul său cu un alt inimos deputat naționalist român, ca Dr. *Alexandru Vaida-Voevod*, să-l dea afară din dietă. Președintele camerei, domnul *Justh*, a împedecat însă izbucnirea patimilor în măsura aceasta, întâiu, prin suspendarea ședinței, iar după redeschiderea ei, văzând că *Maniu* își continuă vorbirea tot în tonul și spiritul de mai înainte, prin detragerea cuvântului dela orator și închiderea ședinței.

Ce s'a întâmplat adevărat? Cu începerea de Sâmbătă dieta discută asupra proiectului de lege despre votarea contingentului de recruți. Mica opoziție maghiară din dietă vrea să-l obstrueze, cu toate că legea e foarte urgentă, fiindcă în Marți și Aprilie au să se facă asențările pretutindenea în țară. Partidul naționalităților a ținut să-și precizeze și el punctul de vedere față cu proiectul de lege din discuție, și a încredințat pe deputatul român Dr. *Maniu* cu rostirea vorbirii. Deputatul Dr. *Maniu* i-a venit rândul pe la finea ședinței de Marți să vorbească, când în dietă nu mai erau mulți peste tot, iar dintre deputații naționaliști numai unul singur, Dr. *St. C. Pop* dela Arad.

Vorbirea dlui Dr. *Maniu* a fost de conținut naționalist, ca toate vor-

birile sale parlamentare. A spus distinsul politician, că monarhia austro-ungară e o necesitate, care dacă nu ar exista, ar trebui să fie întemeiată, și că monarhia noastră are misiunea de a asigura, nu numai existența proprie, ci și existența popoarelor mici, cari o compun. După eghemonia Nemților din Austria a fost zdrobită, e de sperat, că nu va mai fi ea de durată lungă nici în Ungaria. Căci trebuie să li se dea popoarelor și în Ungaria libertatea desvoltării, după ce cu popoare nemulțămite nu se pot face cuceriri și câștiguri prețioase nici în politica esternă. Dar vedem, că hegemonia maghiară vrea să-și facă intrarea și în armată. Armata însă trebuie scutită de ori-ce tendințe particulare, pentru că altcum își pierde puterea de acțiune. Nu e ertat, ca în urma pretensiunilor militare maghiare armata să fie degradată la rolul unui instrument de maghiarizare și să formeze continuitatea politice și școlare maghiare. A declarat apoi deputatul *Maniu*, în mijlocul apostrofărilor din toate părțile, că partidul naționalităților va fi gata totdeauna să voteze pentru armată aceea ce se cere în interesul monarhiei și al binelui public, dar nu va vota nimica pentru o armată, care vrea să maghiarizeze. Limba maghiară ca limbă de regiment în regimentele nemaghiare e o nedreptate din partea maghiarimei, și compromite spiritul armatei!

Cam acestea au fost părerile exprimate Marți în dietă din partea deputatului Dr. *Maniu*, cari au provocat apoi scandalul încheiat cu o declarație a preșidentului camerei, că „da, noi vrem să introducem în armată limba noastră și spiritul național” și apoi cu detragerea cuvântului și cu închiderea ședinței. Deputatul Dr. *Maniu* a scăpat numai cu insultele cu cari de altcum deputații naționaliști din dieta ungară

sunt prea obicinuiți. Alte urmări mai grave vorbirea sa n'a avut.

Și acum ne întrebăm, că pentru ce atâtea supărare și atâtea mănii? Pentru că deputatul *Maniu* a spus adevărul? E doară fapt, că se intenționează maghiarizarea armatei, și însuși președintele camerei a spus-o, că da, acesta e scopul politice maghiare?! Iar adevărul se poate spune, chiar și în dieta maghiară, fără ca să se supere cei ce-l aud. De altă parte însă iarăși trebuie să ne punem întrebarea, că ce ne privește pe noi armata, organizarea și destoinicia ei? Ținem la părerile învățatului *George Barițiu*, care în dieta transilvană din Sibiu a spus, că peste armată nu cunoaște și nu recunoaște decât un singur poruncitor și stăpân: pe Monarhul. Organizeze-o cum îi place și cum vrea, e treaba lui.

Fie convins domnul Dr. *Maniu* și ceilalți domni deputați naționaliști, că Monarhul va fi în stare să conserve singur unitatea armatei sale, câtă vreme unitatea aceasta i se va părea de necesară. Iar când va vedea, că poate să facă concesii Maghiarilor și în chestiile militare, are să le facă, pe lângă toate protestele noastre. S'au mai făcut și alte lucruri pe deasupra capetelor noastre, de ce să nu se poată face și acesta?

Asta e părerea noastră, din care însă nu urmează, că domnul deputat Dr. *Maniu* nu ar fi trebuit să țină în dietă vorbirea, care a provocat scandalul de Marți. Fiecare deputat e în drept să vorbească în dietă așa cum îi dictează convingerea, mintea și inima, și parlamentul e dator să-l asculte. Combată-l cei de altă părere cu argumente, dar nu-l insulte, pentru că insultele nu sunt arme parlamentare, și nu sunt arme pentru oameni — culți.

Viața românească în Viena.

Viena, 16 Februarie n.

În puține orașe din apus este o colonie de Români atât de bine organizată cum e cea din capitala Austriei.

Românii domiciliați în Viena, deși în proporție cu cele 2 milioane de locuitori formează o colonie numai de ceva peste una mie suflete, totuși se manifestă ca Români buni și dau semne îmbucurătoare despre o viață cu adevărat românească, atât pe terenul național și social, cât și pe cel cultural și bisericesc.

Sub influința spiritului de asociere, ce e una din caracteristicile însușiri ale Vienezilor și conduși de dorul de a se vedea concentrați, ei sunt întruniți în 4 societăți: în societatea română ortodoxă jubilar-imperială pentru zidirea unei biserici și înființarea unei comunități bisericești în Viena, în societatea acad. Româna Jună, în soc. meseriașilor „Clubul Român” și în soc. „Regele Carol I.” pentru ajutorarea Românilor din țară, lipsiți de mijloace.

Aceste societăți formează colonia română din Viena, la a cărei activitate deamă de laudat au o parte foarte însemnată și damele, în frunte cu zeloasele doamne Florica Gramatovici născută de Pruncu din Brașov și Delia Dr. Popovici n. Marienescu.

La inițiativa acestor doamne se aranjază în timpul iernii tot a 2-a Joi serate de popici în spațiile locale ale cafenelei „Arkadenkafee”, unde pe lângă jocul de popici se cultivă și dansurile noastre românești și se produc gentilele noastre conservatoriste și harnicii nostri conservatoriști de aici. Cu multă satisfacție trebuie se amintesc, — ca Român din Bucovina — că horă și Romană mai precis, grațios și corect jucată ca aici în puține petreceri am văzut. Seratele acestea, cari în unele părți din provincie ar putea fi privite de festivități ocazionale, au scopul ca să întrunească studenții români academici și meseriași în sinul coloniei, unde fără spese să aibă o distracție plăcută și totodată să-și facă o școală socială românească, de care tineretul depărtat de vatra părintească și spus diferitelor influențe străine de aici, are mare trebuință. La seratele acestea, unde se întrunește partea covârșitoare a coloniei, vezi „bătrânii” discutând chestii românești și făurind planuri pentru concentrarea forțelor române de aici. E de sine în înțeles, că la acestea petreceri e binevenit și primit

FOIȘOARĂ.

Scrisori către un prieten

de D. Beidelean.

II.

10 Octomvrie.

Frate dragă! Epistola ta, care mi-a împărtășit niște lucruri de supărare, m'a atins adânc. D'apoi și pe la voi e rău? Se vede, că bucuria și fericirea noastră a dispărut de pe locurile acestea, câștigate cu sângele nostru, odată cu eroul, care ni le-a arătat pe un moment. Curentul imoral se vede, că a străbătut toate colțurile Ardealului și nimicește toate nizuțele bune și folositoare ale noastre. În zilele acestea nu ți mai poți îndeplini misiunea conștiinței, nu-ți mai poți face datoria față de poporul care ți-a dat viață și te-a crescut, nu mai poți fi om cinstit și de omenie. Oare ce o fi de noi?

Din epistola ta estreg câteva rânduri... „am o greșală: iubesc poporul acesta sărac și mi fac datoria față de el; mă lupt din resputeri pentru a-i arăta calea mântuirii, luminei și fericirii. Și vezi, la noi acestea-s greșeli mari, pentru cari eu am să pățimesc. Voi sta însă cu fruntea ridicată înaintea judecătorei, că tot ce am făcut, am făcut din convingere și din dragoste curată, izvorâtă dintr'o inimă sinceră. În munca mea am fost călăuzit de

trei principii cari cristalizează viața noastră socială, de idealism, umanitate și moralitate... Inspectorul a pornit cercetare disciplinară în contra mea... Cât mai curând voi ajunge pe drumurile oamenilor... eu, nevasta și o copilă a mea... Noi învățătorii nu avem organizație, ca să putem ajuta pe asemenea colegi...”

Noutatea aceasta tristă nu m'a silit nepregătit, am știut eu că în învălmășala aceasta, în curentul acesta subred, nesănătos, toate inimile, sufletele, cari se ridică la o periferie mai înaltă morală vor fi — pe un timp oarecare delaturate. Nimicite nu, pentru că imoralitatea nu poate să domnescă vecinic peste morală. Te mângâie sigur și pe tine acest adevăr. Muncеște numai și mai departe, cu același zel, cu aceeași sinceritate și dragoste, și vei vedea că Dumnezeu o să-ți răsplătească munca ta.

Mă întrebă că eu ce mai fac? Răspunsul ți-l pot da într'un cuvânt: năcăjesc. Am noroc, că nădejdea mă ține de pe-o zi pe alta. Însă nădejdea e o cocoană cam înșelătoare, nu-ți dă ce-ți promite. În unele momente o și alung dela mine; dar numai decât e înlocuită cu dragostea. Da, frate, dragostea față de oamenii aceștia năcăjiți și amărâți. De trei ani de când trăiesc în mijlocul lor, am învățat a le cunoaște sufletul atât de zbuciumat. Și cu cât îi cunosc mai bine, cu atât îi am mai dragi. Oamenii aceștia sunt religioși, harnici, buni, ascultători și aplicați spre înaintare. Calitățile acestea atât de

mult m'au legat de ei, încât toate puterile mele și viața mea pentru ei mi-o jertfesc. Și le jertfesc cu drag, pentru că îi văd că cu mine sufer și ei, năcăzurile mele sunt și ale lor, bucuria lor — atât de rară — e și a mea; în sufletul lor același dor clo-cotește ca într'al meu...

În satul acesta situat pe niște coline, de pe cari cândva până la nori se ridica focul vestind răsunarea atâtor suferințe, îmi trăsesc zilele mele. Urâtul — ce uneori mă copleșește — îl alung cu câte o cântare. Și cântarea românească are influință mare asupra sufletului. A-prinde, însuflețește, dă putere, te ridică: e un izvor de putere, nădejde... Și cântăm: *Deșteaptă-te Române...* Pe sufletul băieților simțăminte dulci se lasă, și îi transpune în o altă lume, ce trebuie să vină...

Peste sat umbra sării se lasă a lene. Păstorii doinând aduc vitele dela pășune. Câtă dragoste și câtă durere e în cântarea lor! Toți s'au așezat la casele lor, numai eu umblu încă răticit, numai eu nu am unde să trag. Mă abat la un învățăcel de al meu. Pășesc încet în casă. Mama cu furca în brâu vesel scoate firul subțire din fuiorul alb ca zăpada și-l înfășură pe fusul sprinten; tata șede la o parte cu pipa în gură, se uită și ascultă cu nădejde la copilul de pe vatră ce cotește din o carte căpătată din bibliotecă;

Trăește nfricoșatul vifor
Al vremilor răsunătoare...

Îți poți închipui, cu ce fericire și mângâiere îmi las capul seara pe perină,

când știu că o familie în noaptea asta va visa despre o soartă mai bună a poporului nostru oropsit.

În întunerecul nopții mele o lumină miraculoasă străbate, și eu la lumina aceasta văd toată viața ce am trăit. Pornesc dela sânul mamei mele, străbat toată viața împetrișată, cu muncă și năcaz. Dar ce văd? În locul suferințelor flori au crescut, peste întunerecul beznă o podul dragostei și al credinței... în locul mișelilor și al apăsării templul dreptății și al libertății se ridică...

Dimineața copiii veseli se adună la școală, eu îi primesc cu dragostea fără de care munca noastră e steapă și fără rezultat. O putere miraculoasă, caracteristică are dragostea. Nime nu-i în stare a o sistematiza, efectul ei numai în frânturi îl vedem, scopul ei îl știm, e același ca al educației: formarea oamenilor buni, și ca să putem forma oameni buni, noi trebuie să fim buni. Dragostea asta trebuie să cuprindă pe om, și din pământul paucității și filosofiei trebuie ea să răsară. Și zilnic trebuie grijă, ca să se întărească, să poată rezista în fața patimilor ce o atacă neconștient.

Vezi, eu cu dragostea asta primesc copiii în școală. Și dragostea aceasta mai mult efect are decât toate cunoștințele din cărți, pentru că-i aduce mai aproape pe unul de altul, trezește în ei dragostea reciprocă.

Scuză amice dragă, că-ți scriu lucruri pe cari tu poate le ști, dar m'ai întrebat,

cu dragoste tot Românul, care fiind cu trecere la Viena, are dorul de a conveni cu frații lui de aici.

În special serata de popici din ziua Crăciunului a anului de abia expirat a avut o notă caracteristică prin faptul, că întrunirea de atunci s'a schimbat într-o frumoasă sărbătoare de Crăciun. Această surprindere gingașă au făcut-o gentilele dame din colonie pentru acei Români singuratici, pe cari soarta i-a constrâns a petrece sărbătorile Nașterii Mântuitorului departe de căminul strămoșesc.

Sărbătoria aceasta a fost introdusă cu colinde naționale la lumina aprinsă ale unui admirabil pom de Crăciun. Colindele „O ce veste minunată” și „Trei păstori se întâlniră”, de G. Dima, cântate de eseculentul cor al capelei sub dăstoinia conducere a dlui Ionei Crișan au făcut o adâncă și preapăcută impresie asupra celor prezenți, cari abia încăpeau în spațiile locale. După aceasta dl Dr. V. Cioban, preot militar și preotul capelei române ortodoxe într-o orăciune frumoasă a făcut istoricul pomului de Crăciun, iar dl Dr. Lazar Popovici a adresat celor prezenți cuvinte calde și pline de entuziasm național, aducând la cunoștință, că damele din colonie stând de vorbă cu moș Crăciun s'au îngrijit, ca el să aducă daruri pentru cei buni. Acestea daruri într'un număr de peste una sută s'au distribuit celor prezenți prin sortare.

Pe cât m'a încântat serata de popici, pe atât am fost plăcut surprins de revelionul aranjat de societatea „România Jună”. Aici iarăși am putut vedea colindă română, și din numărul mare al străinilor veniți la serată m'am putut convinge, că o legătură multă și bună au Românii de aici cu conlocuitorii ceiaștrii ai orașului. Serata s'a început cu un concert și apoi a urmat dansul într'un mod animat. La 12 ore noaptea — în pauză — președintele societății a ținut o vorbire potrivită și cu colorit de tot național, urând publicului aa nou fericit. Asemenea a mai ținut un discurs bine simțit și pă. Dr. V. Cioban, poftind și dansul tot binele pentru anul nou. După orațiile acestor ocazionale s'a început iarăși dansul și a durat până în zori. Din nou trebuie să amintesc, că „Romana” și de astădată s'a dansat cu o precizie rară, ce cu atât mai mult m'a frapat, fiindcă precum am observat, în șirul dansatoarelor române, dintre cari cele mai multe erau în costum național, am văzut și mai multe dame străine.

Nu pot trece cu vederea aici adunarea generală a „Clubului Român”, din a cărei decurgere corectă m'am incredințat, că și meseriașii noștri stau aici pe un grad înalt al culturai și sunt pătrunși de spiritul de asociare, ce dureră atât de mult ne lipsește nouă Românilor în general.

Din evenimentele mai importante din timpul petrecerii mele în Viena trebuie să amintesc încă frumoasa sărbătoare a Bobotezei. Rar am văzut un serviciu așa de frumos și armonios, precum a fost acesta celebrat în capela română din I. Löwelstrasse 8. Capela română, acest giuvaer arhitectonic compus și instalat sub conducerea dlui arhitect Cesar Popovici, a fost arhitectural de notabilitățile noastre de aici, în frunte cu dl ministru Mișu, împrejurat

cu imi trece vremea pe aici, și la un amio sincer cum ești tu trebuie să-i dau un tablou clar despre viața mea sufletească și socială. Nu dubitez că cu interes vei citi rândurile mele, precum cetesc și eu scrisoarea ta.

Mă mai întrebă că unde locuiesc? Știi tu că școlile noastre toate s'au zidite în cimiter. (Doar a voastră nu?) Deci eu trăiesc în cimiter. Aici toți trăiesc în pace și bunăînțelegere, aici nu se ceartă nimeni, nu s'au mâniașii unii pe alții, nu se invidiază, nu se asupresc, aici toți sunt frați. Pomii deși întind peste ei umbra liniștii și a fericirii. De multe ori ies cu băieții aici, între crucele de lemn, între mormintele acoperite cu pajiste și flori. Simplitatea aceasta îți copleșește inima cu taine dumnezeiești. Imi adun copii în jurul meu, le vorbesc despre acei ce s'au mutat dintre noi și cari cândva chiar așa au trăit, simțit, vorbit, gândit, lucrat ca și noi. Au fost copii, s'au bucurat și au râs în jocul lor, au crescut, s'au făcut femei, bărbați, au muncit și ostenit pentru pâinea de toate zilele, viața din ei a slăbit și au venit aici să se odihnească. (Nu observi aici egalitate?) Și la copiii mei nu li mai frică de cimiter. Nu, pentrucă știu, că locul acest tainic e numai un semn de admoniere, reamintindu-ne, că viața noastră e scurtă, și timpul acest scurt în pace și dragoste avem a-l trăi... Da frate, în pace și dragoste. Și oare de ce nu o înțelegem aceasta unii?...

de întreg personalul legațiunei și de credincioși, precum și de mulți străini, cari sigur vor fi fost atrași de salvele soldaților români din reg. 51, cari postați în fața capelei în decursul serviciului divin au dat 4 salve și apoi muzica militară a intonat imnul poporal și în urmă troparul „La Iordan” orchestrat de maestrul G. Dima.

Asistând la serviciul acesta divin, executat atât din partea preotului, cât și din partea corului cu o precizie rară și armonică, încep și mai bine a înțelege rostul și entuziasmul cu care muncesc cei din comitetul societății bisericești la ajungerea scopului dorit: a zidi o biserică română și a înființa o parohie, căreia cu timpul să-i fie dat în ocrotire un internat pentru sărmanii români, cari vor studia la instituturile academice și industriale din Viena.

Prevăd, că e o necesitate imperioasă impusă, ca și Românii din Viena să aibă un sion românesc, în jurul căruia să se concentreze toți Românii domiciliați în Viena și să nu fie constrânși a merge la alte de ritul lor, dar de tot străine de limba, firea, originea și naționalitatea lor.

Observând în acest timp scurt, că ce influență binefăcătoare are această societate bisericească asupra coloniei întregi și văzând la Boboteză, că o mare parte a credincioșilor aici n'a încăput în capela de altom destul de spațioasă, imi vine să mă întreb, cum de factorii competenți în afacerile noastre bisericești și culturale nu s'au născut, ca deja mai de mult să aibă și conștienții și coreligionarii noștri din Viena biserică și parohie română, precum o au aici coloniile altor popoare, mai mici la număr decât noi. Una mie de suflute — precum am auzit că este colonia română de mare în capitala țării, — nu este o părticică neglijabilă a neamului nostru, mai cu seamă dacă ne cugetăm, că această colonie în partea covârșitoare constă din elemente inteligente, cari în cas de nevoie stau cu drag la dispoziția celor frați din 4 unghiri ale românismului, cari au câte o afacere prin Viena și prin legăturile lor pot aduce servicii bune și cauzei românești. Afirmarea noastră, că Românii, în centrele mari străine ale apusului — dar mai cu seamă în Viena — este o necesitate, căreia nu cred să-i poată contrazice nici un Român de bine. Fiii națiunei noastre așezați în Viena numai prin înființarea așezămintelor culturale se pot afirma și conserva mai priincios, — deci, eu cred, că e o chestiune a tuturor Românilor de bine, să dea concursul lor moral și material însușirilor coloniei române din Viena, ca să-i poată realiza ferebinta și justa ei dorință de a avea biserică și parohie română.

Cu multă satisfacție am luat la cunoștință dela unii domni membri din comitetul societății bisericești, că acțiunea lor e întinpată cu simpatie, nu numai din partea forurilor noastre bisericești și culturale, ci și din partea publicului mare românesc.

Dovadă despre aceasta e, că societatea bisericească constituită la 3/IV 1907 face progrese și numără între membrii săi notabilități de ale noastre din toate părțile, dintre cari numesc pe: P. S. episcopul Gherasim dela Curtea de Argeș, P. C. arhimandriți Petraș din Putna, Balmoș din Suceava, Vorobchievici din Dragomirna, Nifon din Sinaia, protosincelul Dr. E. R. Roșca din Sibiu, R. Ciorogariu din Arad, Esc. Sa Lahovary, ministru plenip. din Paris, general Coanda din București, E. Porumbaru, fost ministru și prezid. camerei române, Alimăneșteanu, deputat la București, Sava Șomănescu, Dr. A. Vlad din Transilvania, precum deputații români din Bucovina, Dr. I. Mihuc etc. etc. Doamnele B. general Lupu, M. Bilcescu, București, Maria de Pruncol și Elena Popovici, Brașov, Emilia Dr. I. Rațiu, Emilia Dr. Russu, Sibiu, Elena Dr. A. Vajda-Voevod, Cluj, doamna Ermina Maniu, Lugoj, Dora Dr. V. Bontescu, Hațeg etc.

Sunt firm convins, că conducătorii societății bisericești vor ajunge la scopul dorit, dacă tot cu răvna și zelul lor de până acum vor urma înainte și dacă și publicul mare din toate ținuturile românești le va da mână de ajutor, precum și merită această colonie română, conștie de chemarea sa.

Căldătorul.

Calea spre Dumnezeu.

— Traducere de T. V. Păcășian, Sibiu. Tiparul tipografiei arhidiecezane. Preț 1 coroană. —

Ziarul „Unirea” din Blaj apreciază această interesantă și instructivă broșură, în numărul din urmă, după cum urmează:

„Autorul acestei broșuri, care se extinde numai pe 80 pag., dar reprezintă o mare valoare, cuprinde un prețios mărgăritar, e preotul rusă G. S. Petrow, un orator și scriitor de prima forță. Acest om

alui Dumnezeu, adânc cugetător și cam cunosător a ordului natural cu toate mișcările lui, cum și a ordului supranatural cu căldura, lumina și bucuriile lui, vede mântuirea și ridicarea poporului său în curățirea sufletelor de noroiul păcatelor și de rugina desperării. Toate gândurile lui, toată filozofia lui se ridică frumos, lin și artistic pe adevărul divin, pe învățătura lui Hristos, pe credința evanghelică, fără de care cei mai mari sunt tirani fără inimă, iar cei mai mici sclavi fără nădejde. Cu blândețe și iubire caldă îndeamnă pe toți, să mediteze asupra adevărului divin, asupra celor opt fericiri, cari se înalță peste cultură formalistă, peste știință rece, se înalță peste onoruri, ranguri și bogății. Ce folos de progresele, cu cari se laudă omenirea: de telefon, telegraf, tren, balon... dacă ele poartă atâta mănăie și ură; ce folos de casele pompoase, uscate, înalte, cu ferestri largi, dacă aerul, lumina și căldura, ce primesc, nu pot însănătoși, întări și înveseli trupurile nervoase, nevoiește și bolnave ale atâtor oameni, cari s'au uitat de Dumnezeu, cari nu se adâncesc în considerarea adevărurilor mântuitoare, cari țin la forme numai, neglijând și desconsiderând sufletul? De ce treabă sunt toate bogățiile câștigate, întru bucurie, ori dorite cu pierderea sufletului? Petrow în meditațiile sale stropite cu exemple frumoase și cu asămănări tare potrivite, învață, îndeamnă, roagă pe cetitor să se îngrijască și de trup și suflet, totdeauna însă pe cale dreaptă și cu mijloace cinstite, altcum își măngește și trupul și sufletul.

Noi zicem fiecăruia laic și preot: Tolle, lege!”

Dela sate.

Însoțire de credit în Câmpuri-Surduc.

De câte ori mergeam la Sibiu, sau de câte ori mă întâlneam prin părțile acestea cu dl Tordășian, totdeauna mă ispitea, că: „mai zăbovești cu înființarea însoțirii de credit Raffeisen?” I-am răspuns întotdeauna, că așa ceva la mine în comună nu se poate, deoarece nu am nici un ajutor, pe de altă parte poporul e sărac, puțin la număr, și nici nu prinde vorba, — în de acestea, — ori cât mă voi trudi.

Am înființat ce s'a putut, fonduri de bucate, reuniuni ș. a. dar însoțirea nu-i pentru comuna aceasta, că inteligență nu-i, și nu se poate.

Imi zice atunci, să cetesc numai bine cartea lui Brote despre însoțiri, și să nu zăbovesc.

Vine legea școlară din 1907 și mă pun pe gânduri, că ce amarul meu să mai știu face, de unde să urcăm noi salariul de 1000 cor.? Și apoi când trebuie să dai cuinuenale, iară pe atâtea? Imposibil!

În o consfătuire cu comitetul, suspinăm toți în fața greumântului ce ne așteaptă.

— „Dapoi de unde să putem noi plăti atâtea sumă, că doară oamenii noștri abia mai pot plăti cămeșile pe la bănci” — imi zice toți.

Acum imi revin în memorie zisele dlui Tordășian.

Mă apuc și adun date prin comună, să văd că poporul câtă datorie are pe la băncile din diferite locuri, și m'am spărit de icoana câștigată. Am făcut apoi socoteala intereselor ce merg pentru îmbrăcarea și încălzirea altora, și noi năcăjim, încât nu mai știm de noi. Dacă din interesele ce ies din comuna mea numai a cincina parte rămâne în comună, noi putem plăti pe dascăl!

Eneapărat de lipsă un mod de învățare a acestor interese iarăși în comună.

În decursul anului 1907 m'am pus pe lucru la înființarea însoțirii, dar acum aflui obstacole la popor în chip și formă. Am urmat însă sfatul lui Brote, că nu e consult să faci adunare de popor la înființarea însoțirii, ci adună numai persoanele ce au aplicare și se conving de scopul ei urmări.

Am isbutit cu 34 inși și ne am constituit — îndeplinind toate cele legale — și cu 1 Ianuarie 1908 începem lucrarea.

Bani — cheltueli — de fondare ș. a. nu a dat nimeni, ci numai partea de 20 cor. și la anul — subțegând cheltuelile mari de fondare — arătăm un profit curat de 400 cor., ear membri 93.

Am urmat apoi sfatul dlui Tordășian, ca să nu fac lucrul în companie cu alte comune, că nu va fi bine. Mai multe îndrumări trebuia să i-le urmez întocmai, și precum văd le vine vremea.

Opinia în popor acum e îndreptată în altă direcție, că adevărul fiecare trebuie să se facă membru la „însoțire” ca venitul să-l avem dela toți. După adunarea

generală. (prima) voi arăta și ce s'a hotărât.

Abstragând dela fala ce o văd acum în acești oameni — cari mai eri erau contra — foarte multe păături de vâl se ridică de pe oglinda vieții economice financiare a unuia și altuia, prin urmare se vede și ce lecure trebuie.

E fericit ținutul unde sunt bărbați cari arată idei, din realizarea cărora vine mare folos pentru acei ce le urmează. Noi în ținutul acesta nu am avut fericirea de astfel de bărbați.

Dl Tordășian — născut în cercul acesta — ca secretar al Reun. agr. din comit. Sibiuului, la multe comune a făcut bine prin învățăturile sale.

Nu așa e pe la noi! Aici providențialii veniți la noi pizmuesc și hulesc pe cei cari în adevăr sunt folositori națiunei.

Exprim deci recunoștință dlui Tordășian, deoarece prevăd, că după indemnul Dniei Sale noi avem un mare bine.

Ioan Budoiu
preot.

Intimpinare.

Onor. Redacțiune! În foia ziarului „Gazeta Transilv.” Nri. 247 și 252 Noembrie 1908 a apărut un articol intitulat: „un popă mincinos și impertinent” de Iosif Șterea Șuluțu.

După cetirea acestei rezonanțe asupra persoanei scriitorului acestor șire, am înțeles pe unii și pe alții, că oare acel domn, ce a iscalit tractatul din vorbă, e identic cu Ilustritatea Sa Dl Iosif Șterea Șuluțu, prezident al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, pe care eu de altom nici când în viața mea nu l'am văzut și nu l'cunosc?..

E adevărat, că cu 28 de ani înainte de aceasta am scris în „Telegr. Rom.” în chestia unei femei, numite „Varga Catarina” prinsă în biserică mea din Bucium-Isbta cu intervenirea administratorului de pe atunci, Andrei Șaguna.

Îi ședea bine și frumos dlui Iosif Șterea Șuluțu, dacă nutrea în sine dorința de-a combate ceva din spusele mele, să reproducă în „Gazeta”, întreg articolul meu, publicat în „Telegraful Român” Nr. 47 și 48 anul 1881, precum și răspunsurile date mie pe acel timp.

Și aceasta mai ales, pentruca cetitorul nepreocupat să scoată dintr'ânsele singur judecata corectă și dreaptă.

Despre cele scrise de mine, întâmplate fiind în parohia mea, pe care o păstoresc de peste 40 ani, cred și am deplină convingere, că trebuia să am și eu oarecare cunoștință mijlocită sau nemijlocită. Lucrurile nu s'au întâmplat atât de demult, ca să nu fi existat la 1881 oameni, cari le-au văzut cu ochii!

În ședința colegiului nostru preotesc, ținută la 21 Ianuarie a. o. am pus în discuție chestiunea aceasta, spre a obține opiniile colegilor mei.

Preoțimea întreagă a desaprobat cu desăvârșire tonul, în care e scris tractatul din vorbă și m'a obligat a da un răspuns, căci eu odată cu capul nu voiam a mai reflecta la vorbele dlui Șuluțu.

Pe cei prezenți i-a pus în mirare cuvintele de osândă la adresa unui preot încrunțit în ofișul său și intrat pe ușă în steolul oilor sale.

Se vede, că s'a pierdut din vedere învățătura moralului creștinesc, că nimeni nu e atât de rău, ca să nu facă și ceva bun, și nimeni nu este atât de bun, ca să nu facă și ceva rău.

Eu nutresc neclintita credință, dela care om pământean nu mă va putea abate, că în acest tractat se adevărează până la evidentă cuvintele rostite de un fruntaș român născut înainte de 1700 și spuse după 1700 că: „tare-mă tem că noi din tot lucrul acesta nu ne vom alege cu altceva, decât cu ura între frați și mustura în suflet.”

Încât privește pe dl adv. Dr. Laurențiu Pop, dacă să identifice cu ideile desfășurate în tractatul cu pricina, n'am nimic contra.

Dacă și în acest mod se face istorie, eu unul, care nu sunt istoric, nu pot spune altfel, decât, fie amândoi pe deplin mulțumiți și liniștiți.

Scriitorul acestor șire are însă mângăierea satisfăcătoare în zisa poporului: „Neadevărul biruiește, dar nu trăiește” și „Adevărul biruit nu moare.”

Nu știu însă ce-ar zice din mormânt întâiul președinte al celei mai mari instituții de cultură a neamului românesc din patrie, acum în presajma serbării centenariului dela nașterea sa, dacă ar ști și ar vedea în ce ton scrie urmașul său în președinția „Asociațiunii.”

Ca ultim cuvânt, în caz când pe viitor îmi va mai reflecta cineva în tonul tractatului d n vorbă, — fie acum, fie poate după alți 28 de ani, — eu nu mai stau la dispoziția nimănui, declar din parte-mi de încheiată afacerea, căci nutresc firma convingere, că bunul Dumnezeu va răsplăti și celor înafți, ca și celor de jos, fiecare după faptele sale.

Nicolae Băiegan
preot rom., ortodox.

NOUȚĂȚI.

Pentru fondul cultural. Domnul avocat Dr. Augustin Bodea, careși servează cununia Duminecă, în 8/21 Februarie, d. a. la orele 4, în biserica gr. ort. din Deș, cu domnișoara Aurelia Hermann, a trimis ca răscumpărare a anouților de cununie pe seama fondului cultural arhi diecezan suma de 20 coroane. Tot pentru fondul cultural arhidiecezan a permis domnul George Comanici, notar pensionat în Veneția inferioară, suma de 100 coroane, ca donație.

Conferențele „Asociațiunii”. Duminecă, în 21 Februarie a. c. domnul Dr. I. Lupăș va ține în sala festivă a Muzeului Asociațiunii, la orele 6 seara, o conferință cu titlul: „Doi ani din viața lui Șaguna”.

Piesa dlui Delavrancea. „Apus de soare”, piesă istorică de B. St. Delavrancea, s'a jucat în săptămâna aceasta pentru întâia oară la teatrul național din București. Reprezentația a fost o adevărată sărbătoare artistică și un eveniment în stagiunea din eara aceasta. Distinsul prozator și orator a eternizat ultimele zile de domnie din viața lui Ștefan Vodă cel Mare și Sfânt. Culmea dramatică este atinsă în actul al treilea, unde Domnul proclamă de urmaș pe fiul său Bogdan și însuși îl așează în scaun. La sfârșitul actelor — piesa are 4 acte — publicul a făcut ovății strălucite autorului, care a fost chemat pe scenă de repetite ori.

Pentru nefericiții din Italia. În urma colectei deschise din partea comitetului local, constituit sub prezidenția dlui comite-suprem și comes al Sașilor, Gustav Thalmann, au intrat la comitat următoarele sume pe seama celor nenorociți prin cutremur din Italia de sud: Lista comandamentului de corp din loc 186 cor. Venitul unei reprezentații teatrale dată de directorul Leo Bauer 224 cor. 80 fl. Pe teritoriul orașului Sibiu s'au adunat 1105 cor. 85 fl. În orașul Sebeșul-săseș 254 cor. 66 fl. În cercul administrativ al Sibiuului 389 cor. 68 fl., al Sebeșului 374 cor. 2 fl., al Merourei 222 cor. 76 fl., al Săliștei 959 cor. 89 fl., al Călnădiei 1065 cor. 74 fl. și al Noorchiului 582 cor. 69 fl. La oltă deci 5366 cor. 9 fl. Suma adunată s'a trimis în 9 Februarie „Casei generale maghiare de păstrare” din Budapesta. Comitetul aduce tuturor contribuitorilor sincere mulțămiri pentru ajutorul dat nefericiților locuitori din Sicilia, cari au suferit atât de mult în urma groaznicului cutremur de pământ dela finea anului trecut.

Biserică gr. ort. română în Viena. Duminecă la amiază s'a prezentat la domnul primar al Vienei, Dr. Carol Lueger, o delegație a Românilor din Viena, compusă din domnii: General Ales. Lupu, Dr. Ciurcu, Dr. M. Sturza și arhitectul Popovici, pentru a-l ruga, să dăruiească un loc potrivit pe seama bisericii gr. ort. române și a casei parohiale, ce se intenționează a se ridica în Viena. Primarul Dr. Lueger a primit deputațiunea în mod foarte afabil și a promis, că va căuta un loc potrivit, pe care-l va pune apoi în mod gratuit la dispoziția Românilor din Viena.

Nou inspectorat regesc pentru școalele populare s'a înființat cu sediul în Reșița. De acest inspectorat se țin școlile din cercul Reșiței, Oraviței și Jamului, comit. Caraș-Severin. Cu conducerea este însărcinat fostul subinspector în Lugos, dl Eugen Földi.

Juriga grațiat. Deputatul naționalist slovac Dr. Juriga Ferdinand, închis în temnița de stat din Vaț, a fost pus Marți în libertate, după ce Maiestatea Sa i-a iertat restul pedepsei.

Producție militară. Domnii ofițeri dela escvitația brigadei a 12 a de cavalerie din Sibiu aranjază Marți în 23 Februarie n. la orele 3 d. a. o producție în călărit, în școala de călărie din căsarina de tren.

† **Constantin I. Iuga,** cassarul Academiei Române, după îndelungate și grele suferințe și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului. Marți la 7 ore dimineața în etate de 69 ani. În normantarea i-s'a făcut Joi, 5 Februarie a. c., la orele 3 p. m., din capela cimiterului Bellu în București. Odihnească în pace!

Balul tinerimii din Sibiu. După o întrerupere de vre-o doi ani, tinerimea noastră sibiană a hotărât să aranjeze în carnavalul acesta un bal mascat. Petrecerea s'a ținut aseară, Joi, la „Unicum”. O serată mai amuzantă și mai reușită decât aceasta de mult n'a mai fost în bătrânul Sibiu. Sala de dans cu gust decorată și lojele toate au fost ocupate de public din loc și din împrejurime. Toaletele damelor de astădată n'au strălucit prin luxul lor. Constatăm faptul nu fără satisfacție, că am văzut multe toalete simple și totuși elegante, iar costumele săliștienesce a fost și la balul de aseară cel mai frumos. Afară de „Romana” și de jocurile obișnuite s'a dansat și un interesant cotilion cu figuri mai noi. Comitetul aranjator, care a dat chiar mai mult decât a promis și care a fost condus de iscusitul său prezident poate să fie deplin, mulțumit de succesul obținut.

Pentru un steag. Pretura din Geoașul de jos, lângă Orăștie, a pedepsit patru feciori țirani cu câte 5 zile arest și 200 cor. amendă (total 20 zile arest și 800 cor.), pentru că au legat panglici tricolore la un steag, cum se obișnuiește la ospețele din partea locului.

Școlari eliminați. Cinci școlari din clasa a opta a liceului din Oradea-mare au fost eliminați, pentru că au trimis o depășă de felicitare ziaristului Szomory Dezső, din incidentul eliberării sale din arestul preventiv, unde a fost deținut pentru publicarea de scrieri pornografice. Ministrul de instrucție va aduce hotărâre definitivă în afacerea eliminării.

Teatru ars. În Acașulco (Mexico) s'a aprins teatrul Flores Luni sare, în cursul reprezentației, și trei sute de oameni și-au pierdut viața, căzând pradă flăcărilor.

† **Sofia Ciocan născ. Grecu,** după un morb greu, a încetat din viață împărțită fiind cu sfintele taine ale muribunzilor în 12 Februarie dimineața la orele 5, în anul al 49 al etății și al 33-lea al fericitei căsătorii. Rămășițele pământești i-au fost așezate spre vecinică odihnă Duminecă în 14 Februarie la 2 oare p. m. în cimiterul bisericii gr. ort. din Bătălariu. Fie-i țărâna ușoară!

Nenorocire. Din Hațeg se scrie, că ajutorul de notar Bela Cseh din nebăgare de seamă a împușcat pe lancu Muntean, care a și murit. S'a pornit cercetare.

Primejdia femeilor. În Berlin de câțva timp aproape zilnic se comit atentate la viața femeilor. Se pare că a izbucnit o veritabilă epidemie criminală. Într-o singură zi s'au făcut cinci atentate împotriva femeilor în ziua mare și în stradă, în fiecare cas criminalul era alt individ, însă până acum nici unul n'a fost prins. Femeile sunt atacate cu cuțite; una a fost rănită la braț, alta la picior, la a treia rănitul s'a oprit în oșelul dela corset, a patra și a cincea au fost rănite la coaste și pantece. Poliția a pus un premiu de trei mii de mărci pentru cel ce va descoperi pe făptuitorii.

Catastrofă. Intr-o mină de cărbuni din Anglia s'au nefericit 200 de muncitori în urma unei exploziuni, care a pricinuit îngroparea lor în fundul pământului, fără a putea fi salvați.

La fondul de 20 bani al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit: Ioan Dordea, paroh (Hașag), soția sa Maria născ. Costea și ficele lor Letiția, Cornelia, Mărioara și Veturia, în total 1 cor. 20 fl., Ieronim Spornio, dir. băncii „Secășana” din Ludoș, soția sa Ana n. Stănilă și copii lor Eleonora, Silvia, Titus, Virgil și Liviu, în total 2 cor. și Vic. Tordașianu, prez. 10 bani.

Petrecere în Cluj. „Reuniunea sodalilor români din Cluj” invită la serata ce o va aranja Duminecă în 21 Februarie n. 1909, în sala cea mare de jos a hotelului „Biasini”. Inceputul precis la 8 oare seara. După serată urmează dans. Ofertele benevole în favorul fondului reuniunii se primesc cu mulțămire și se vor cuita.

Mănare efină. Fabrica drezdană de motoare, societate pe acții, a avut un succes colosal la expoziția internațională de motoare din St. Petersburg, dintre toți exponenții fabrica a fost împărțită cu cea mai mare distincție. — Nu s'a luat în considerare numai lucrul precis și materialul perfect, ci și mănarea efină, prin ce motoarele societății pe acții drezdane ocupă locul prim. Voim deci a atrage atențiunea tuturor cumpărătorilor de motoare asupra anunțului ce apare în numărul de față al foii noastre.

Nu crede, că un rău trece dela sine. Dacă ești bolnav, trebuie să cauți imediat ajutor, căci o boală neglijată e un rău dublu. Tasă, durere de piept, bale, lipsă de apetit, răgușală, asudarea nocturnă, slăbiciunea, adesea, asudarea boalelor grele. De se arată asemenea simptome nu întârzia, ci comandă sirupul de miere de teiu alui Örkény, care împiedecă tusa și scuipearea de sânge, desface perfect flegma, delătură asudatul nocturn, îmbunătățește apetitul, mărește greutatea corpului, ușurează răsuflarea, delătură insomnia și împiedecă lățirea unei boale mai grele. Dacă comanzi o sticlă de probă cu cor. 3, sau o sticlă mare cu cor. 5, adresează epistola sau mandatul poștal la Farmacia apotecarului în Budapesta, Io-sefsring 64. Depot 90.

ECONOMIE.

Mașina „Tornado”.

Nu trece săptămână, nu apare număr aproape din bătrânul nostru ziar „Telegraful Român”, în care, sub diferite titluri, să nu ni se spună, să nu ni se sfătuiască câte ceva din ramul mare al economiei, să nu ni se arate nouă măsuri și planuri luate de neobștii și neînfrânții conducători ai „Reuniunii rom. agricole din Sibiu” — să nu ni se recomande, să nu ni se arate toate modalitățile, ducătoare la o bună, cuminte și prinoasă economie.

De sub ochiul îngrijitor al conducătorilor pomenitei reuniuni, n'a putut scăpa nici iscodirea cea nouă, a mașinei „Tornado”.

Cu bucurie am cetit procurarea, soșirea, precum și chemarea economilor, de-a li se înfăpșoa, de-a li se recomanda noua mașină. Cu curiozitate am și alergat în ziua orânduită, a vedea puterea, ajutorul, folosul ei. Și nu înzadar. Curiozitatea minții, vederii, mi am și putut-o pe deplin împlini nefind curioși prea mulți, cari să producă imbulzeala. În trecut fie zis, prea mic interesul nostru, față de lucrurile nouă menite să ne ușureze munca, să ne îmbunătățească pământul, să ne sporească puștinul! Un contrar al interesului mare ce se poartă din partea conducătorilor și încrezuților noștri. Căci, pe când aceștia se nizuiesc cu cuvântul și cu fapta, să ne dea ceva bun și sporitor, noi, nici habar n'avem. Nu voiesc a dojeni pe nimeni, „năcazarile dreptilor multe sunt”, — dar întru întipinarea unei noutăți, întru cinstea, recunoștința celor ce lasă tot, chemându-ne să ne arete folosul noutății, mai multora se cuvine a fi de față!

Să nu fie sat, cel puțin mai aproape, care să nu fie reprezentat, prin una sau două persoane.

Un minimum acesta, care se poate cere și pretinde, pe lângă toate năcazarile dreptilor. În ziua înfăpșierii mașinei „Tornado” n'au fost prea multe astfel de sate. Ori sărăcia noastră?..

Mașina „Tornado” a ajuns pentru prima dată în folosința cristinienilor, cari văzând puterea ei, n'au putut să nu exclame caracteristicile cuvinte „măi, — da cap a avut și acela, care a mai făcut-o și pe asta. Cât e de scumpă dle părinți?” Din ascușul tășelor ei nici oceanul cel mai aspru nu poate rămânea nemistuit, nefărticat, neprefăcut, întru nutreț destul de mare preț, și „că face accesibili pentru consumare cocienii de cucuruz” s'a adevărit la noi. Mașina „Tornado” a umplut un gol în ale economiei, cu ajutorul căreia și nefolosii cocieni pot deveni folosibili. Nu e ne însemnată această rubrică, mai ales în zilele prezentului, cari au ajuns să dea bietului econom marea de paie cu 6—7, ba chiar și 8 coroane.

Strămutându-se noua mașină într'un alt sat, mă simt îndatorat a aduce și publice călduroase mulțămiri vrednicilor bărbai, aflători în fruntea „Reuniunii noastre agricole din Sibiu”, pentru ajutorul răvărsat asupra noastră, — pentru interesul cel mare față de noutățile timpului, față de-o ușurare, de o îmbunătățire, de-o propășire a economiei noastre naționale.

Cristian, în 31 Ianuarie 1909.

Cu multă stimă
Ioan Popa
paroh.

Cărți și reviste.

„Biblioteca pentru toți”. Nr. 430—431, cuprinde: *Regele Carol al României de Mite Kremnitz* traducere de Const. Graur. În literatura românească nu există până acum o lucrare populară asupra vieții și activității Regelui Carol I. Lucrarea de față vine să umple această lacună, punând la îndemâna tuturor, într'un format comod și pe un preț minim, cea mai documentată, cea mai completă și cea mai frumoasă scrisă biografie a M. S. Regelui, sub a căruia fericită și glorioasă domnie s'au săvârșit toate actele mari ale țării și s'a consolidat România modernă. Autoarea bine cunoscută publicului românesc prin colaborarea sa la multe opere ale M. S. Reginei, era cea mai în măsură să scrie o asemenea lucrare. Legată de familia suveranilor prin o îndelungată prietenie și posedând un neîntrecut talent literar, d-sa ne-a redat nu numai exact și precis, dar și sub o formă plăcută, întreaga viață extra-ordinară de bogată în fapte mari a celui dintâiu Rege al României. Prețul 60 bani. Catalogul complet al acestei Biblioteci pentru toți care se sporește pe fiecare săptămână cu câte 2 volume noi, a se cere la librăria editoare Leon Alcalay în București.

„Luceafărul”. Nr. 4, a apărut cu următorul sumar: O. C. Tăslăuanu: Unirea. Al. Vlăduță: În zorii mântuirii. Vasile Alexandri: Hora Unirei (poezie). Cat. Theodorian: Băiatul. Al. E.: Căntece (poezie). I. B.: Impresiile din București (Cursul de dicțiune). — La Teatrul național. Maria Popescu: Din popor: Patimile lui Christos (poezie). Al. T. D.: Bărbați din epoca Unirei. I. Broșu: Resignare (poezie). Dăci de seamă: Tit Bud: Poezii pop. din Maramurăș (E. H.). — Piese de teatru pentru tineret (A. O. M.). — Ioan Adam: Constantină pitorească (T.). — Emil Borcia: Bobârnaci și Bazaconii (S). Cronică: † Coriolan Bredicean. Fundatori și Fundațiuni. Conferințe în Bistrița. Reviste și ziare. Știri. Ilustrațiuni: Elena Doamna. Cuza Vodă. Vasile Alexandri. Bărbați din epoca Unirei. Coriolan Bredicean.

Biserica ortodoxă română, anul 22, numărul 10, pe luna Ianuarie, a apărut cu un cuprins bogat și interesant. Apare în București. Abonamentul 12 lei la an. Administrația București. Strada Principatelor Unite numărul 60.

Impărțire de sămințe.

Vestim pe membrii Reuniunii noastre agricole, că subscrisul comitet va împărți între membrii în mod gratuit și în primăvara anului de față sămințe de trifoiu, de lăptă și de napi de nutreț.

Cereri pentru a fi împărțiți membrii să le înainteze la comitet cel mai târziu până la 10 Martie.

Membrii împărțiți cu asemenea sămințe în anii trecuți, sunt rugați a ne face raport cât mai amănunțit despre recolta avută și despre experiențele făcute la cultura acestor plante de nutreț.

Sibiu, 16 Faur n. 1909.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pantaleon Lucea
prezident.

Vic. Tordașianu
secretar.

Teatru german.

Sâmbătă: *Zweimal zwei ist fünf*, comedie în 4 acte, de Gustav Wied.

Mamelor nutritoare

li-se întărește și îmbogățește laptele dacă folosesc Emulsiunea lui SCOTT.

Slăbiciunea

încetează, copilul devine mai roșu și mai liniștit ca mai înainte.

9 (270) 4—4

Emulsiunea lui Scott dă în toate crisele de naștere pu-

Veritabilă nutreț, mărește curajul și e totodată — Pescarii — ca dată plăcută și ușor mistuitoare. — g. rașiei al experiențelor lui SCOTT

Prețul sticlei originale cor. 2-50.
Se găsește în toate farmaciile.

Nr. 52 prot. 1909.

[52] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei Rusciori de clasa a III-a protopresbiteratul Sibiiu-lui devine vacantă prin repauzarea parohului Nicolae Șurean prin aceasta se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Rom.”

Venitele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Concurenții au ași înainta suplicile instruite conform prescrierilor legale (Atestat de botez, Atestat dela școalele medii, absolutorul teologic, Atestatul de calificare preoțească și eventuale alte atestare de serviciu etc.), în termenul deschis, având în timpul acesta cu prealabilă încredințare a subscrisului a se prezenta și înaintea alegătorilor spre a cânta, cuvânta eventual celebră.

Sibiiu, în 28 Ianuarie 1909.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. rom. al Sibiiului în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

Publicațiune.

Pe baza planului și Preliminarului de spese, aprobat de Prea Venerabilul Consistor Arhidiecezan sub Nr. 13811 școl. din 27 Noemvrie 1908. Să dă în întreprindere pe cale de licitațiune publică mizendă, edificarea școlii gr. or. române din Renget, protopresbiteratul Geoagului.

Licitațiunea să va ținea în casa parohială din loc: Duminecă la 8/21 Martie 1909 la 1 oară p.m. Prețul de strigare e 7234 cor. 82 fil. în care e computat și prețul brut cel prestează comuna bis. piatră, năsip, lemnul pentru partea edificiului deasupra (coperiș precum și alte cărăușii.)

Licitanții au a depune înainte de începerea licitațiunii vadiul de 10%.

Comitetului parohial își rezervă dreptul a concedre edificarea aceluia în care își află încrederea, dintre minus oferenții.

Planul și preliminarul de spese și condițiunile se pot afla la oficiul parohial din comuna Renget și la oficiul protopresbiterat gr.-or. din Orăștie.

Renget, în 12 Februarie 1909.

Lazar Stoica **Simeon Filimonescu**
not. com. paroh gr. or. rom.
Vasile Voinea
protopresbiter.

[50] 2—3

Nr. 290/909.

[51] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa II-a Calbor, protopresbiteratul Făgăraș, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Reflecții să-și aștearnă rugarea cu documentele recerute, conform Regulamentului pentru parohii, până la termenul pus, subsemnatului oficiu, având a se prezenta, în termenul reglementariu în o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a cânta respective a servi sau cuvânta.

Făgăraș, în 28 Ianuarie 1909.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al tractului Făgăraș în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea
protopop.

Nr. 72/909

[41] 2—3

Concurs.

Pe temeiul concludului aprobat de Veneratul Consistor arhidiecezan nr. 2923 B. ex 1884 se publică concurs pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune la biserică cu bramlul sfintei Adormiri în parohia de clasa a II-a din Cernatul-Sacelelor, pe lângă parohul George Urdea cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: jumătate din venitele parohiale provăzute în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a-și înainta petițiile lor instruite conform legilor din vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterat până la termenul indicat, și după prealabila încredințare a protopresbiterului a se înfățișa în vre-o Duminecă ori sârbătoare înainte cu 8 zile de alegere la biserică spre a cânta resp. oficia și cuvânta.

Brașov, 10 Ianuarie 1909.

Oficiul protop. gr. or. al Brașovului în conțelegere cu com. parohial.

Vasile Voinea
protopop.

Nr. 19/1909.

[40] 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III-a Coroinsămărtin în protopresbiteratul „Târnavei” pe baza ordinului Consistorial din 4 Ianuarie Nr. 73 Pres. prin aceasta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat și cu dreptul de locuință în casa parohială esistentă. Ear parohul e datoriu, conform fasonării la coala B. se solvează darea erarială.

Doritorii de a ocupa acest post vor așterne în termenul sus indicat cererile instruite după legile în vigoare la subscrisului oficiu protopresbiterat u. p. Kükü'ö-vâr, având a-se prezenta după prealabila încredințare a protopresbiterului în biserică, spre a celebra, cânta, ori cuvânta.

Cetatea de baltă, 19 Ianuarie 1909.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al tractului Târnavă în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Todoran
protopresbiter.

Nr. 788/908

[36] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia gr.-or. Cigmău, tractul Geoagului, devenit vacant prin pensionarea parohului Eremie Necșă, prin aceasta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh de clasa III-a sunt cele fasonate la coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Doritorii de a concura sunt poftiți ași așterne rugările de concurs instruite conform normelor din vigoare, în termenul arătat mai sus, subsemnatului oficiu protopresbiterat, având a se prezenta în parohie cu știrea protopresbiterului în vre-o Duminecă sau sârbătoare, spre a se face cunoscut cu poporul credincios prin cuvântare sau celebrare la sfânta liturgie.

Orăștie, la 17 Ianuarie 1909.

Oficiul protopresbiterat român gr.-or. al tractului Geoagiu în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Domșa
adm. protopresb.

Nr. 30/1909 prot.

[42] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh, devenit vacant prin moartea parohului Alexandru Borcea, în parohia de clasa primă Săliște, protopresbiteratul Săliște, se deschide concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegr. Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii a ocupa acest post au a subșterne cererile lor instruite cu documentele recerute (Atestat de botez, atestatul ultim dela școalele medii, absolutorul teologic, atestatul de calificare preoțească și eventuale alte documente de serviciu) în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiterat în Sibiiu. Concurenții au a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare și în biserică, spre a cânta, cuvânta și eventual celebra serviciul divin.

Săliște, în 26 Ianuarie 1909.

Oficiul protopresbiterat al tractului Săliște în conțelegere cu comitetul parohial repectiv.

Dr. Ioan Stroia
adm. protopresbital.

Prin Librăria arhidiecezană din Sibiiu se pot procura icoane cu

Ingroparea Domnului (Aer)

Mărimea 56/68 cm, simple 21 coroane, fine 27.40 cor., foarte fine 39.20 cor.

Mărimea 63/79 cm, simple 27.40 cor., fine 39.20 cor., foarte fine 48.40 cor.

Mărimea 74/100 cm, simple 39.20 cor., fine 48.40 cor., foarte fine 70 cor.

Mărimea 82/120 cm, simple 48.40 cor., fine 70 cor., foarte fine 98 cor.

Mărimea 110/140 cm, simple 67.20 cor., fine 89.60 cor., foarte fine 117.60 cor.

Efectuarea se poate face în 25 zile.

Gata se află pictate pe mătăsă: mărimea 72/114 cm 128.80 cor.; 72/100 cm 90 cor.; 55/68 cm 50 cor.; pe jumătate mătăsă 72/100 cm 86 cor.; pe pânză 82/110 cm 80 coroane.

„CRIȘANA”, institut de credit și de economii societate pe acții în Brad.**CONVOCARE**

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Crișana” sunt invitați prin aceasta la

I-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Brad, Duminecă în 7 Martie 1909 st. n. la 2 oare d. a. în localul institutului cu următoarea

Ordine de zi:

1. Constatarea numărului acționarilor prezenți și al acțiilor pe cari le reprezintă.
2. Denumirea alor 2 notari și 2 scrutinători.
3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere despre gestiunea anului 1908 și aprobarea bilanțului.
4. Propunerea direcțiunii și decideră asupra împărțirii veniturii curat.
5. Darea absolutorului pentru direcțiune și comitetul de supraveghere pe anul de gestiune expirat.
6. Fixarea prețului marcelor de pență pro 1909 pentru membrii direcțiunii și a pașalului de călătorie pentru membrii comitetului de supraveghere.
6. Stabilirea statutelor pentru fondul de penziune al funcționarilor.
8. Alegerea alor 4 membrii în direcțiune pe un period de 3 ani.
9. Alegerea comitetului de supraveghere pe un period de 3 ani.

Se atrage atențiunea domnilor acționari asupra următoarelor dispozițiuni din statute:

§. 21 al 2. „Femeile se reprezintă prin plenipotență, minorii prin tutori, curanți, prin curatorii lor, societățile, corporațiunile și institutele, prin reprezentanții lor legali, chiar dacă acești din urmă n'ar fi acționari.”

§. 22. „Numai acei acționari au drept de vot, cari sunt trecuți ca proprietari de acții în cărțile societății cu oel puțin 6 luni înainte de adunare și cari își depun cu 24 oare înainte de aceasta, pe lângă revers, acțiile lor, eventual și dovezile de plenipotență, la casa societății, eventual la locurile destinate de direcțiune. Avizul despre depunerea acțiilor la locurile destinate are să sosească cu 24 oare înainte de ținerea adunării.

In legătură cu cele cuprinse în §-ul din urmă notificăm, că pentru depunerea resp. primirea acțiilor și extradarea documentelor despre depuneri s'au designat resp. au fost rugate institutele: „Agricola” (Hunedoara), „Albina” (Sibiiu) și filia'a (Lugoj), „Ardeleana” (Orăștie), „Casa de păstrare” (Mercurea), „Casa de păstrare” (Săliște), Filiala „Crișana” (Halmagiu), „Hunedoara” (Deva), „Iulia” (Alba-Iulia), „Ústredni banka” (Praga) și filiala (Viena), „Victoria” (Arad), „Vlădeasa” (B. Huedin) și „Zărândeana” (Băița).

Brad, la 11 Februarie 1909 st. n.

(56) 1—1

Direcțiunea.

Redactor responsabil Teodor V. Păcățian.

Activa.**Bilanțul cu 31 Decembrie 1908.****Passiva.**

	K	f
Cassa	16,550	32
Cambii	582,599	90
Cambii cu acoperire hipotecară	72,745	—
Imprumuturi hipotecare	205,261	54
Obligațiuni cu caventi	673,910	88
Lombard	1,028	—
Efecte	18,917	50
Realități	97,000	—
Mobilier	5,930	—
Bon în giro-conto la Banca Austro-Ungară	984	—
Conturi-Curente	3,091	64
Cassa de păstrare poștală	201	68
Anticipațiuni	1,000	—
Debitori	114	20
Interese transitoare de reescont	3,879	87
Rate restante din capital social	13,425	—
	1,696,639	53

	K	f
Capital societar	200,000	—
Fond de rezervă *)	127,070	64
Fond de rezervă special **)	4,004	52
Fond de pensii	7,906	21
Reescont	258,266	—
Depuneri	1,017,018	21
Diverși creditori	7,313	07
Interese transitoare anticipate	26,605	50
Profit curat	48,455	38

*) Cu dotația din anul acesta va fi de K 133,576.19.
**) Cu dotația din anul acesta va fi de K 7,539.26.
Total K 141,115.45.

1.696,639.53

Debit**Contul Profit și Perderi.****Credit.**

	K	f
Interese de reescont	10,880	50
Interese de depuneri	51,777	10
Salare și bani de cvartir	14,328	50
Marce de prezență	2,938	—
Spese, registre, tipărituri, porto, etc.	11,016	31
Contribuțiuni	8,156	70
10% dare de depuneri	5,177	67
Amortizări de mobilier și efecte	848	48
Profit curat	48,455	38
	153,578	64

	K	f
Profit transpus	2,500	—
Interese dela cambii și cambii cu acoperire hipotecară	35,897	51
Interese dela ipotecă	14,286	97
Interese dela obligațiuni	63,004	35
Venit dela efecte	615	—
Chirii și arânzi	6,786	46
Interese de cont-curent	5,933	08
Provizțiuni	19,061	46
Diverse	5,493	81
	153,578	64

Brad, la 31 Decembrie 1908.

Comșa m. p., director executiv.

Direcțiunea:

p. pa Damian m. p., contabil.

Vasile Damian m. p., prezident. Cornel Lazar m. p., vice-prezident.
Ioan German m. p. Nicolae Obedeu m. p. Dr. Teodor Pap m. p.
Aron Roman m. p.

Nicolae Bedea m. p. Romul Coțoiu m. p.
Petr Rimbăș m. p. Dr. Nicolae Robu m. p.
Dionisiu Sida m. p.

Revăzut și așiat în ordine. — Brad, 6 Februarie 1909.

Comitetul de supraveghere:

Georgiu Părău m. p., prezident. Ioan Perian m. p. Andron Bogdan m. p. Dominic Rațiu m. p. Nicolae Pop m. p.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.

„NOIANA”,

cassă de economii, soc. pe acțiuni, în Noul-român (Olăhujalu).

Convocare.

P. T. Domnii acționari ai cassei de economii „Noiana”, societate pe acții în Noul-român (Olăhujalu), se invită la a

II-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Noul-român (Olăhujalu), în 22 Martie 1909, la 10 oare a. m. în localitatea școlii confesionale, cu următorul

Program:

1. Deschiderea adunării și designarea unui notar și doi verificatori.
2. Statorirea numerului acționarilor prezenți și a acțiunilor prezentate.
3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere, despre gestiunea anului 1908 și aprobarea bilanțului prezentat pe acel an.
4. Propunerea privitoare la împărțirea venitului curat.
5. Alegerea direcțiunii, pe un nou period de 3 ani.
6. Eventuale propuneri.

Acei acționari cari voesc a lua parte la adunarea generală ordinară, sunt îndatorați a-și prezenta acțiunile, conform statutelor, cu 1 ziua înainte de adunare.

[55] 1—1

Direcțiunea.

Contul Bilanțului cu 31 Decembrie 1908.

Active—Vagyon.		Mérleg-számla 1908 évi December hó 31-ével.		Pasiva—Teher.	
		K	f		
Cassa în numărar — Kézpénz	3,795.22			Capital social — Részvénytőke	42,000.—
Cambii escomptate —				Fond de rezervă — Tartalék alap	1,456.38
Bank váltók	157,380.—			Depozite spre fructif. — Betétek	60,936.75
Imprum. hip. — Jelzalogos kölcsönök	2,960.—	160,340.—		Reescompt — Viszleszámitolás	47,684.30
Mobilier — Felszerelés	1,265.81			Diverse conturi creditoare — Különféle hitelezők	226.01
după amortiz. — leirás után 10%	126.58	1,139.23		Dividende neridicate — Fel nem vett osztalékok	35.09
Cont curent — Folyó számla	233.50			Scopuri de binefaceri — Jótékony célokra	15.37
				Interese transitoare anticipate — Átmeneti kamatok	7,200.88
				Profit net — Tiszta nyereség	5,953.17
					165,507.95

Contul Profit și Perdere.

Eșite—Kiadás.		Nyeresség- és Veszteség számla.		Intrate—Bevétel.	
		K	f		
Interese: — Kamatok: după depuneri — betétek után	1,762.49			Interese: — Kamatok: dela cambii escomptate — leszámitolt váltók után	9,578.33
după reesc. — folyó számla után	2,319.80	4,081.89		Imprumuturi hipotecare — Jelzalogos kölcsönök után	211.55
Spese: — Költségek: Spese de birou — Irodai költségek	628.45			Dela întârzieri — Késedelmesezések től	1,818.55
Salarii — Fizetések	1,200.—			Proviziuni — Jutalékok	2,847.31
Mărci de prezență — Jelenléti díjak	582.10				
Chirie — Házbér	125.—	2,535.55			
Contribuțiune: — Adó: directă — egyenes	1,582.35				
10% la int. de dep. — 10% betéti kamatok után	176.20	1,758.55			
10% amortiz. din mobilier — 10% felszerelési törlesztés	126.58				
Profit net — Tiszta nyereség	5,953.17				
					14,455.74

Noul-român, în 31 Decembrie 1908. — Olăhujalu, 1908 December hó 31-én.

Membrii direcțiunii: — Az igazgatóság tagjai:

Aurelian Negruț m. p., Alexandru Bugner m. p., Aurel Oprean m. p., George Boeriu m. p. prez. direct.

Alexandru Comșia m. p., Ioan Giurca m. p., Lesmann Arnold m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le am aflat în deplină consonanță cu registrele. — Alulirott felügyelő bizottság jelen számlákat megvizsgálta és a könyvekkel összhangzásba találta.

Noul-român, în 31 Ianuarie 1909. — Olăhujalu, 1909 hó Január 31-én.

Membrii comitetului de supraveghiere: — A felügyelő bizottság tagjai:

Lazar Cocos m. p., prez. Iosif Streza m. p., Petru Moldovan m. p., Ioan Gliga m. p.

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște.

Primește depuneri spre fructificare cu 4%, pe lângă un termin de anunț mai lung cu 4½%, iar depuneri mai mari cu 5%.

Depuneri să plătesc după starea cassei și fără anunț.

Darea de camete o plătește institutul.

Depuneri și ridicări se pot face și pe cale postală cu cecuri.

Imprumuturi acoardă pe cambii, pe obligațiuni cu cavenți, pe ipotecă, precum și ca credite de cont-curent pe lângă asigurare hipotecară sau hârtii de valoare (acții și efecte publice).

Etalonul de interese variază între 8% și 6% netto după mărimea împrumutului și asigurarea oferită.

[339] 20—20

Direcțiunea.

„FRĂȚIA”,

institut de credit și economii, societate pe acții în Agnita.

Convocare.

Domnii acționari ai Institutului de credit și economii „Frăția”, societate pe acții în Agnita, se invită la a

II-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 15 Martie 1909 st. n., la 11 oare a. m. în localul școlii gr.-orientale din Agnita.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre anul de gestiune 1908 precum și bilanțul anului 1908;
2. Decisiune asupra împărțirii profitului net conform §§. 38 și 46 din statute.
3. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1908.
4. Eventuale propuneri.

Agnita, la 26 Ianuarie 1909.

[54] 1—1

Direcțiunea.

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1908.

Activa—Vagyon.		Mérleg számla 1908. December hó 31-én.		Pasiva—Teher.	
		K	f		
Cassa — Kézpénz	1,287.65			Capital acționar incurs — Befolyt részvénytőke	34,890.—
Escont — Leszámitolt váltók	52,092.40			Fond de rezervă — Tartalék alap	380.80
Cred. camb. hip. — Jelzalog. biz. váltók	220.—	52,312.40		Depuneri — Betétek	56,639.50
Cred. pers. — Személy hitel	57,028.50			Pro-Divers — Különféle hitelezők	226.70
Cred. pers. hip. — Jelzalog. biz. sz. hitel	12,291.68	69,320.18		Cont-curent — Folyó számla	29,000.—
Spese fondare — Alapítási költség: după amort. — leirás után	1,070.—			Interese transitoare — Átmeneti kamatok	1,630.72
Mobilier — Felszerelés: după amort. de 10% — 10% leirás után	479.34	1,549.34		Dividende neridicate — Fel nem vett oszt.	67.97
Int. restante — Késedelmi kamat	404.80			Fond de pensiuine — Nyugdíj alap	100.—
				Profit net — Tiszta nyereség	1,938.68
					124,874.37

Contul Profit și Perdere.

Debit—Tartozik.		Nyeresség és Veszteség számla.		Credit—Követel.	
		K	f		
Int. de dep. — Betéti kam.	2,294.73			Int. de Escont — Leszámitolt váltók ut. kamat	3,167.76
Int. de Co-Curent — Folyó számla kam.	1,311.35	3,606.08		Int. cred. pers. — Személy hitel utáni kam.	3,671.79
Salare — Fizetések	1,771.91			Int. cred. camb. hip. — Jelz. biz. váltók ut. kamat	20.75
Dare de 10% după int. de dep. — 10% betéti kam. adó	219.08			Int. cred. pers. hip. — Jelz. biz. személyhitel ut. kam.	829.19
Dare directă — Egyenes adó	601.30			Int. de întârziere — Késedelmi kam.	281.55
Spese curente — Irodai költségek	867.47			Proviziuni — Kezelési díj	1,000.77
Amortizări — Leirások: Spese de fondare — Alapítási költség	90.01			Competință de scris — Írás díj	318.41
Mobilier — Felszerelés	53.25	143.26			
Porto-Postal — Posta költség	41.44				
Marce de prezență — Jelenléti díjak	101.—				
Profit net — Tiszta nyereség	1,938.68				
					9,290.22

Agnita, 31 Decembrie 1908. — Szentágota 1908 December hó 31-én.

Ioachim Muntean m. p., preș. și dir. exec.

Pavel Crișan m. p., contabil.

Direcțiunea: — Az igazgatóság:

Ioachim Parău m. p., Nicolae Gavrea m. p., Georgiu Borzea m. p., Alexandru Bărsan m. p., Ioan Crăciun m. p., Petru Todor m. p.

Examinând conturile prezente, le am aflat exacte. — A jelen számadásokat megvizsgálta és helyeseknek találta.

Agnita, 26 Ianuarie 1909. — Szentágota 1909 Január 26-án.

Comitetul de supraveghiere: — A felügyelőbizottság:

Dr. Alex. Morariu m. p., Militon Berghea m. p., Ilie Știrbețu m. p., Ioan Oros m. p., Vasilie Boca m. p.

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrate bine? Numai la

IOAN PETRAȘCU

măiestru croitor, Sibiu, Str. Cîsnădiei Nr. 30,

pentru că el le croiește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească, căci numai astfel putem deveni tari și mari!

[13] 4—52

Răniri

de tot felul trebuie cu îngrijire păzite
contra necurătenților

Orice prin aceasta și cea mai mică rană se poate preface în rană rea și greu vindecabilă. De 40 ani numita alifă muietore: alifă de casă de Praga, e un mijloc de legat demn de încredere. Această apără rănilor, alină aprinderea și durerile, are efect bun și grăbește vindecarea.

— Zilnic expediții postale. —

1 Doză 70 bani. Se expediază franco în toate părțile monarhiei Austro-Ungare contra trimiterii prin mandat postal a Cor. 3-16 4 Doze, a Cor. 7— 10 Doze.

Toate părțile ambalajului poartă marca legală (343) 6—20 de apărare.

Depot general:

B. FRAGNER, furnisor c. și r.
Farmacia „LA VULTURUL NEGRU”,
Praga, Kleinseite 203, Colțul str. Neruda.
Depozite în farmaciile Austro-Ungariei și la
L. v. Török, Dr. L. Egger și I. Egger, farmacia
citi în Budapesta.

Copiii și oamenilor cari

TUȘESC

prescriu medicii cu rezultat sigur

THYMOMEL SCILLAE

un mijloc ce delătură flegma, alină și liniștește tusa convulsivă, ușurează răsuflarea. Sute de medici și au dat deja bune păreri despre surprinzătorul efect al Thymomel Scillae-i la tusa mătărească și a altor specii de tusa convulsivă.

— Rog întrebați medicul Dtră. —

1 Sticlă Cor. 2-20, franco contra trimiterii prin mandat postal a Cor. 2-90, 3 Sticle a Cor. 7—, 10 Sticle a Cor. 20—.

Fabricare și depot general:
FARMACIA LUI B. FRAGNER
furnisor c. și r.

Praga III. Nr. 203 și la L. v. Török, Dr. L. Egger și I. Egger, farmaciști în Budapesta.

Atenție la numele Preparatului, fabricantului și a Marcei de apărare.

(345) 10—20

Nr. 87/1909 protop.

[39] 2—2

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc din comuna Șaroș, protopresbiteratul Mediașului, se descrie concurs cu termen de 10 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt: salar anual de 600 cor. și anume: 518 cor. din repartitie, ear 82 cor. din alodiu, cuartir în edificiul școlii și lemne de foc.

Pentru urcarea salariului la suma de 1000 cor. se va cere ajutor dela stat.

Concurenții să-și trimită cererile și documentele conform legii în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul indicat și înainte de alegere să se prezenteze în biserică, spre a-și arăta dexteritatea în tipic și cântările bisericesti. Alesul e îndatorat a cânta cu copii în biserică la sf. liturgie.

Mediaș, în 26 Ianuarie 1909.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Mediașului în conțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mircea
protopop.

Viță de vie al-toită

expediază sorte curate, sub garanție, în sortiment bogat, de ani cunoscută și solida firmă:

Prima plantatiune de vițe de pe Târnave.

Proprietar: **FR. CASPARI**,
Mediaș, Nr. 62 (Transilvania).

Rog a cere catalog ilustrat!

Catalogul conține scrisori de recunoștință din toate părțile țării și poate deci fiecare posesor de vie a-și cere informații despre soliditatea numitei firme, dela persoane cunoscute. (292) 23—34

Garanția cea mai intensivă.

Condiții de plată favorabile.

Fabrica drezdană de motoare, societate pe acții, una dintre cele mai vechi și mai mare

FABRICĂ DE MOTOARE

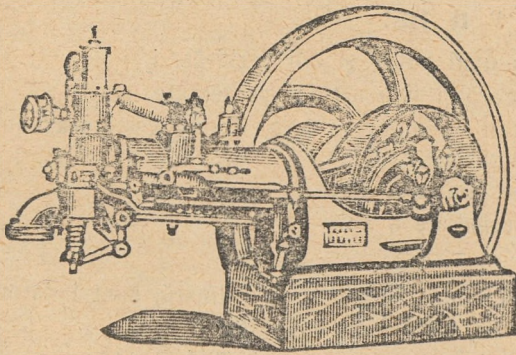
din Germania

liferează

Motoare și Locomobile

cunoscute de perfecte, durabile, precise, cu funcțiune sigură și cu mănare ieftină de

Benzin Uleu brut
Gaz Acetylin

Agentia generală și depositul

IGNÁZ GELLERT et CO., Budapesta, Teréz körút 41.

(371) 7—12

Telephon Nr. 12—91.

Important

pentru morboși de stomah.

Lipsă de apetit, greutățile în stomah, durerile de cap în urma mistuirii rele, nemistuirea, colica, insomniia, anemiia, galbinarea, etc. le înalță renumitele și veritabilele

Picături de stomah ale lui Brady

Multe mii de scrisori de mulțumită și recunoștință. Prețul unei sticle împreună cu înmărmarea de folosire 80 bani. Sticlă mare C. 140. Se capătă în farmacia

Depozit central: **C. BRADY**, farmacie la „Regele Ungariei”, Viena, Fleischmarkt 1.

Depozit Nr. 252.

A se cere de acolo gratuit trimiterea „Broșurei speciale”. Contra trimiterii a Cor. 5—, se expediază franco 6 sticle mici, a Cor. 4-50 3 sticle mari

A se păzi contra falsificărilor, picăturile veritabile de stomah ale lui Brady trebuie să poarte marca de mai sus și subscrierea.

(33) 2—5

Dr. Petru Șpan:

Idel pregătitoare în pedagogie . . . C 3—

Treptele formale ale învățământului (Ediția a doua) . . . 1-60

Povești pentru anul prim școlar (lecțiuni după treptele formale) Ed. II . . . 2—

Carte de cetire a II-a . . . —50

Noul Abedar ediț. II-a . . . —40

Oalăuza noului Abedar . . . —20

Dr. Daniil P. Barciannu. Vieța

și activitatea lui . . . —50

Lecții de psihologie . . . 1-20

de didactică . . . 2-40

Se pot procura dela

Librăria arhidiecezană.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

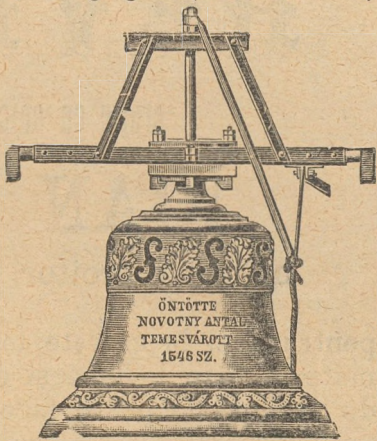
ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabrică

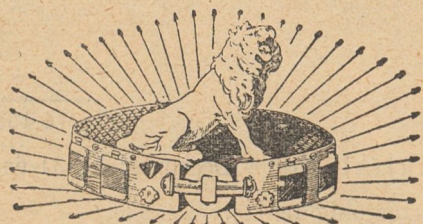
se recomandă spre pregătirea clopotelor nou, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanția de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (150) 34—52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toate de metal. Pretcuranturi ilustrate gratis.

Câți bolnavi

se provoca la acest ziar și a cere volumul pentru bărbați sau femei.

ELECTRO-VITALIZER,

[35] 3—4

instituit ord. med.

Budapesta IV. Karlsring 2. Mezzanin 56.

Scrisoare de mulțumită.

Stefan Pești, barbier, Iászherény, Fötér, scrie în 23 Decembrie 1908: Mult st. Dle Doctor! Aparatul il folosesc deja de patru luni cu cea mai mare punctualitate, același funcționează încă perfect, manipulație o pricep perfect. De când folosesc aparatul imi e mersul mai ușor, apetitul bun, scaunul, care de tînd îndelungat a fost neregulat e acum în regulă. Și la față arăt mai bine și cine mă vede se bucură și laudă pe inventatorul aparatului. Și eu mulțumesc lui Dzeu și Dtră că sunt iar sănătos.

Coupon pentru o carte gratuită.

Cătră

ELEKTRO-VITALIZER, institut ordinar de medici

Budapesta, Károly-körut 2. Mezzanin 56.

bărbați

Vă rog a-mi trimite opul pentru femei Tractare asupra electro-terapiei moderne, gratuit și franco în plic închis.

Numele:

Adresa:

Requisite de scris se pot procura de la **Librăria arhidiecezană**